

SCENARIUSZ ZAJĘCIA - dla dzieci 5 – letnich

inspirowany filmem „Ratujmy Mikołaja!” – dystrybutor „Kino Świat”

Temat: Podróż Mikołaja

Cele ogólne:

- zachęcenie do wypowiedzania się na temat filmu „Ratujmy Mikołaja!”
- wyrabianie odwagi i umiejętności wypowiedzania własnych myśli
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- rozbudzanie wyobraźni dziecięcej
- ćwiczenie mięśni narządów mowy
- wdrażanie do zgodnego współdziałania w zabawie

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dzieli się spostrzeżeniami
- odważnie wypowiada własne myśli
- wie, jak wygląda Mikołaj oraz skąd i w jakim celu przybywa
- rozpoznaje i nazywa różne środki lokomocji
- udziela odpowiedzi na proste pytania
- doskonali wrażliwość słuchową
- rozwija koordynację wzrokowo-ruchową
- poprawnie wykonuje ćwiczenia artykulacyjne
- jest spostrzegawcze
- bawi się przy muzyce
- poprawnie wykonuje ćwiczenie graficzne
- aktywnie uczestniczy we wspólnych zabawach i zajęciach

Grupa wiekowa: dzieci 5 – letnie

Liczba dzieci: dowolna

Formy pracy: grupowa i indywidualna

Środki dydaktyczne: dzwoneczek, pacynka – postać Mikołaja, ilustracja lub fotografia przedstawiająca Mikołaja (z wszystkimi atrybutami), ilustracje przedstawiające różne pojazdy, tekst zagadki, tunel animacyjny, ilustracje przedstawiające różne zabawki (częściowo zakryte), karta pracy dla każdego dziecka.

PRZEBIEG:

1. Nawiązanie do filmu „Ratujmy Mikołaja!”

- swobodne wypowiedzi dzieci na temat filmu

2. Ćwiczenia słuchowe „Dzwoneczek Mikołaja”:

- wysłuchiwanie i określanie kierunku, z którego dochodzi dźwięk
- zapoznanie z budową dzwoneczka i sposobem wydobywania dźwięku
- wydobywanie dźwięków z instrumentu

3. Zabawa „Cisza” - ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej:

- przekazywanie w kręgu z rąk do rąk dzwoneczka tak, aby nie zadzwonił

4. Prezentacja pacynki – postaci św. Mikołaja:

- opisywanie wyglądu Mikołaja poprzez zadawanie prostych pytań i udzielanie odpowiedzi
- prezentacja fotografii przedstawiającej Mikołaja (z wszystkimi atrybutami)
- zwrócenie uwagi na atrybuty Mikołaja: worek, broda, czerwony strój
- określanie, skąd i w jakim celu przybywa Mikołaj
- swobodnie wypowiedzi na temat, w jaki sposób Mikołaj dostaje się do naszych domów

5. Oglądanie ilustracji przedstawiających różne pojazdy:

- nazywanie pojazdów
- odgadywanie zagadki:

Nie mają kół, a jeżdżą w dół, po śniegu białym, torze wspaniałym.

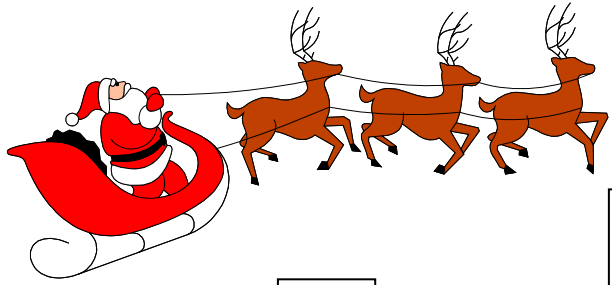
6. Zabawa ruchowa bieżna „Zaprzęgi”:

- dzieci dobierają się parami i ustawiają jedno za drugim podając sobie ręce w *zaprzęgu*; wybrane dziecko dzwoni dzwoneczkiem, a *zaprzęgi* poruszają się po całej sali

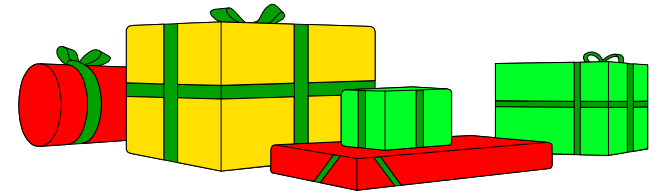
- gdy dzwoneczek ucichnie *zaprzęgi* zatrzymują się, a *koniki* grzebią w *śniegu* na zmianę raz jedną, raz drugą nogą
7. Opowieść ruchowa „Podróż Mikołaja”:
- ilustrowanie ruchem czynności wykonywanych przez Mikołaja podczas jego podróży: chodzenie po głębokim śniegu, tupanie, rozcieranie zmarzniętych dłoni, podskakiwanie dla rozgrzewki, podnoszenie i dźwiganie ciężkiego worka z prezentami, skradanie itp.
8. Zabawa rytmiczna „Idzie Mikołaj po drabinie...”:
- nauka słów rymowanki i sposobu przeplatania rąk
„Idzie Mikołaj po drabinie, fiku miku już w kominie”
9. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania „Mikołaj w kominie”:
- przechodzenie przez *komin* (tunel animacyjny) na czworakach
10. Ćwiczenia ortofoniczne - „Idzie Mikołaj”:
- naśladowanie dźwięków wydawanych przez Mikołaja (*o ho ho, hop hop, hej hej, u hu hu*)
11. Zabawa - „Ukryte zabawki”:
- rozpoznawanie zabawek na podstawie odsłoniętych fragmentów obrazka
12. Ćwiczenia graficzne - „Zgubione prezenty”:
- karta pracy: rysowanie drogi Mikołaja do zgubionych prezentów

Opracowała:

mgr Wiesława Twardowska

A collection of various empty rectangular boxes of different sizes and orientations, scattered across the page. These boxes are intended for students to write their names and addresses. The boxes are arranged in a somewhat grid-like pattern but with varying dimensions and positions.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH – klasa 0
inspirowany filmem „**Ratujmy Mikołaja!**” – dystrybutor „Kino Świat”

Temat: W Naleśnikowym Dworze Świętego Mikołaja

Cele ogólne:

- zachęcenie do swobodnych wypowiedzi na temat filmu „Ratujmy Mikołaja!”
- rozbudzanie zainteresowań kulinarnych
- zapoznanie ze sposobem przygotowywania naleśników oraz zasadami bezpiecznego korzystania ze sprzętu AGD
- wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz kształtowanie poczucia sprawstwa
- wdrażanie do kulturalnego spożywania posiłków
- rozwijanie funkcji poznawczych
- wzbogacanie słownictwa

Cele operacyjne:

Dziecko:

- umiejętnie formułuje wypowiedzi na temat filmu
- zna zasady higieny obowiązujące podczas przygotowywania i spożywania posiłku
- wie, czym różnią się naleśniki
- układa ilustracje według kolejności zdarzeń
- przygotowuje ciasto na naleśniki
- potrafi bezpiecznie korzystać z miksera
- uważnie słucha wiersza
- poszerza słownictwo
- rozwija i doskonali zmysł smaku i węchu
- zwija naleśnik w rulonik
- klasyfikuje przedmioty według cech jakościowych
- potrafi estetycznie nakryć stół i posprzątać po sobie miejsce pracy
- kulturalnie spożywa posiłek

Grupa wiekowa: dzieci 6 – letnie

Liczba dzieci: dowolna

Formy pracy: indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne: ilustracje przedstawiające różne naleśniki oraz etapy powstawania naleśników, kocyki gimnastyczne, fartuszki, miska, mikser, produkty spożywcze: mąka, mleko, cukier, jajka, sól, olej, masło, dżemy o różnych smakach, łyżeczki jednorazowe, opaska na oczy, widelce, talerzyki, serwetki, wiersz H. Niewiadomskiej „Owocowy dżem” (<http://www.bajczytanki.pl/wierszyki.html#dzem>), kartoniki z nazwami dżemów, szablony – owoce, karta pracy dla każdego dziecka – format A4 z narysowanym konturem słoika.

PRZEBIEG:

1. Nawiązanie do filmu „Ratujmy Mikołaja!”:

- swobodne wypowiedzi dzieci na temat filmu i miejsca zamieszkania Świętego Mikołaja
- opisywanie wyglądu Naleśnikowego Dworu

2. Oglądanie ilustracji przedstawiających różne naleśniki:

- określanie podobieństw i różnic
- określanie rodzajów farszu i smaku

3. „Przepis na naleśniki”:

- układanie ilustracji według kolejności zdarzeń (co było najpierw, a co potem)

4. Zabawa ruchowa „Naleśniki”:

- dzieci rozkładają kocyki gimnastyczne i kładą się na nich
- przytrzymując palcami brzeg koca, turlają się zawijając się jednocześnie w koc, a następnie odwijają się z koca

5. „Mikołajowe naleśniki” – zajęcia kulinarne:

- przygotowanie stanowiska do pracy
- wybranie odpowiedniego sprzętu
- określenie zadań
- mycie rąk i zakładanie fartuszków
- zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie pracy
- pokaz najważniejszych czynności kuchennych

- przygotowanie ciasta na naleśniki

1,5 szklanki mąki, 1 szklanka mleka, 1 szklanka wody, 2 jaja, szczypta soli, 1 łyżeczka cukru waniliowego, 1 łyżeczka oliwy

Wszystkie składniki na ciasto naleśnikowe bardzo dobrze mieszamy tak, aby nie było grudek. Możemy do tego celu użyć miksera lub trzepaczki. Ciasto nie może być zbyt gęste. Powinno być takie, aby dało się łatwo rozlać na patelni.

- zanieśenie gotowego ciasta do kuchni przedszkolnej
- obserwacja pracy pań kucharek podczas smażenia pierwszych naleśników

6. Słuchanie wiersza H. Niewiadomskiej „Dżem:

*Mą spiżarnię na jesieni
W wielki hotel ktoś zamienił.
Na półeczkach jak w pokojach,
Śpią przetwory w nocnych strojach.*

*W starej szafce z boku stoi,
Pełen dżemu, szklany słoik.
A w nim cukrem przyprószone,
Śpią owoce rozmarzone.*

*Nos przytula do jabłuszka,
Pochrapując przez sen gruszka.
Delikatna zaś poziomka
Tuli buzię do małżonka.*

*Śpi żółciutka mirabelka,
Obok niej śliwka węgierka.
Oczy kleją się lubaszce,
Która leży przy truskawce.*

*Agrest prosi swoją mamę,
By włożyła mu pidżamę.
Życzy wszystkim: – Dobrej nocy –
I zamyka śpiące oczy.*

*Bardzo wiedzieć chce malina,
Czy umyła się jeżyna?
– Ona ciągle taka czarna!
U niej coś higieny marna!*

*Słoik na to aż podskoczył:
– Gdzie ty masz malinko oczy?
Wszyscy wiedzą, że jeżynka
Jest tak czarna jak murzynka.*

*Bardzo proszę, skończ te waśnie,
Niechaj każdy smacznie zaśnie.
I spokojnie sobie drzemie
W wieloowocowym dżemie.*

- swobodne wypowiedzi dzieci na temat wiersza
- wyjaśnienie pojęcia: wieloowocowy dżem
- przypomnienie nazw owoców z wieloowocowego dżemu
- ćwiczenia słownikowe: tworzenie przymiotników od nazw owoców np. agrest – dżem agrestowy

7. Zabawa badawcza „Owocowy dżem”:

- oglądanie słoiczek z dżemem przyniesionych przez dzieci
- odczytywanie lub odgadywanie nazw dżemów

- degustacja dżemów w celu zidentyfikowania smaków - odgadywanie rodzaju dżemu za pomocą narządów zmysłu: smaku i węchu (z zasłoniętymi oczami)
- określanie smaku: słodki, kwaśny

8. „W spiżarni” – porządkowanie słoików:

- klasyfikowanie słoików z dżemem według rodzaju umieszczonych w nich owoców
- ustawianie słoików na półkach w kąciку przyrody
- umieszczenie na słoikach kartoników z nazwami dżemów: truskawkowy, agrestowy, malinowy itp.

9. „Kolorowe słoiki” - ćwiczenia graficzne:

- odrysowywanie owoców z wykorzystaniem szablonów (w konturze słoika)
- kolorowanie owoców

10. „Mikołajowe naleśniki” – ciąg dalszy zajęć kulinarnych:

- mycie rąk
- oglądanie i smakowanie placków naleśnikowych przyniesionych z kuchni
- pokaz sposobów składania naleśnika (w kopertę, chusteczkę, rulonik)
- smarowanie naleśnika dżemem i składanie w rulonik
- dekorowanie i prezentacja potrawy
- estetyczne nakrycie stołu do posiłku, przygotowanie talerzyków i widelców przez dzieci
- degustacja przygotowanej potrawy
- zachęcanie do kulturalnego spożywania posiłku, używania serwetek, stosowania słów grzecznościowych; proszę, dziękuję.
- sprzątnięcie stanowisk pracy

Opracowała:

mgr Wiesława Twardowska

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH – klasa I
inspirowany filmem „**Ratujmy Mikołaja!**” - dystrybutor „Kino Świat”

Temat: „Odkurzacz pamięci i inne wynalazki”

Cele ogólne:

- doskonalenie mowy komunikatywnej
- wzbogacenie wiadomości na temat wynalazków i ich znaczenia w codziennym życiu
- kształtowanie postawy otwartości wobec postępu techniki
- budzenie zainteresowania otaczającym światem
- rozwijanie umiejętności twórczego myślenia i działania
- doskonalenie umiejętności sprawnego dodawania i odejmowania w zakresie 10
- rozwijanie analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej
- poszerzanie doświadczeń plastyczno-konstrukcyjnych

Cele operacyjne:

Dziecko:

- swobodnie i śmiało wypowiada się na temat filmu „Ratujmy Mikołaja!”
- uczestniczy w rozmowach, udziela odpowiedzi na pytania i prezentuje własne zdanie
- wie, co to jest wynalazek i odkrycie
- rozumie znaczenie wynalazków w życiu człowieka
- doskonali analizę i syntezę wzrokowo - słuchową
- pisze proste, krótkie zdania
- poszerza słownictwo
- potrafi rozwiązać eliminatkę matematyczną
- zna cyfry oznaczające liczby od 0-10
- sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 10
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 10 z użyciem znaków <, >, =
- konstruuje z surowców wtórnych
- współpracuje w sytuacjach zadaniowych

Liczba dzieci: dowolna

Formy pracy: indywidualna, zespołowa i grupowa

Środki dydaktyczne: Słowniki Języka Polskiego, ilustracje lub fotografie przedstawiające różne wynalazki, karty pracy dla każdego ucznia (wybieranka obrazkowa i eliminatka

matematyczna), surowce wtórne: kartony, puszki, pudełka i opakowania kartonowe, korki, nakrętki od butelek typu PET, butelki plastikowe, rolki po papierze toaletowym i ręcznikach jednorazowych, puszki aluminiowe, gazety, sznurki, taśma klejąca dwustronna i zwykła, klej, nożyczki, zszywacz itp.

PRZEBIEG:

1. Nawiązanie do filmu „Ratujmy Mikołaja!”:

- swobodne wypowiedzi dzieci na temat filmu i wynalazków elfa Bernarda
- przypomnienie nazw i sposobu zastosowania wynalazków elfa
  - *Maszyna Przypominajka*
  - *Odkurzacz Pamięci*
  - *Gwiazdkowy Projektor Wspomnień*
  - *Reniferowy Syntezator Głosowy*

2. „Co to jest wynalazek?” – burza mózgów:

- zgłaszanie i analiza pomysłów
- wymiana poglądów
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

Wynalazek – to, co wynaleziono; wynalezienie czegoś

3. Oglądanie ilustracji przedstawiających różne wynalazki:

- wyjaśnienie różnicy między wynalazkiem a odkryciem

Odkrycie – zdobycie wiedzy o czymś dotychczas niezbadanym, dotarcie do nieznanych obszarów.

- układanie zdań z wyrazem *wynalazek*

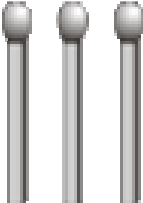

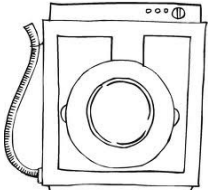

4. „Jak powstają wynalazki?” – swobodne wypowiedzi uczniów:

- wyjaśnienie użyteczności i znaczenia wynalazków w życiu człowieka
- odczytanie zdania „*Potrzeba jest matką wynalazków.*”
- wyjaśnienie powiedzenia
- zapisanie zdania w zeszycie

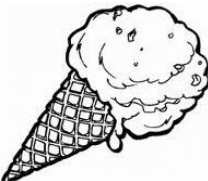
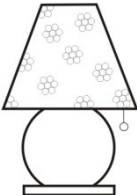
5. Wybieranka obrazkowa:

- analiza i synteza słuchowa nazw przedmiotów - wynalazków

- tworzenie wyrazu z głosek, które wskazują zbiory przedmiotów, figury liczbowe lub cyfry
- odczytanie nazw różnych wynalazków (*zegar, rower, winda*)

									
									
<table border="1"> <tr> <td>z</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					z				
z									

									
									
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>									

									
6	4	5	3	2					
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>									

6. „Który z tych trzech wynalazków jest najważniejszy?” – próba dyskusji:

- formułowanie argumentów za i przeciw
- badanie zasadności odmiennych stanowisk
- wyciągnięcie wniosków
- uzgodnienie wspólnego stanowiska

7. Rozwiązywanie eliminatki matematycznej:

- rozwiązywanie działań: dodawanie i odejmowanie w zakresie 10
- wpisywanie wyników dodawania i odejmowania w odpowiednie miejsca
- porównywanie wyników i umieszczanie znaku nierówności w środkowych polach
- otaczanie kółkiem litery po stronie większego wyniku

P	$6+3=$	<	$3+7=$	W
Y	$8-3=$		$4+0=$	T
N	$2+6=$		$8-1=$	U
S	$3+4=$		$10-2=$	A
L	$9-2=$		$4+2=$	K
E	$2+3=$		$9-3=$	A
M	$5+4=$		$7+3=$	Z
C	$1+9=$		$0+9=$	R
O	$3-0=$		$2+2=$	A

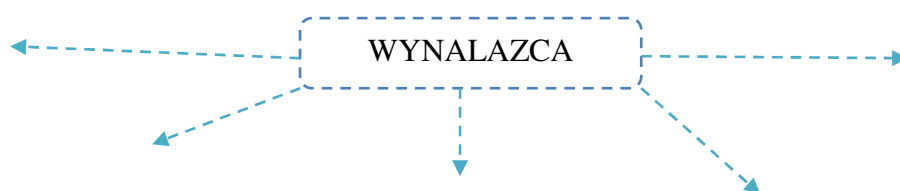
- odczytanie hasła: WYNALAZCA
- określanie, kto to jest wynalazca
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

Wynalazca – autor wynalazku

8. „Kto może zostać wynalazcą?” – swobodne wypowiedzi uczniów:

- dzielenie się spostrzeżeniami
- zapisywanie na tablicy cech wynalazcy

9. „Jesteśmy wynalazcami” – zabawa plastyczna:

- podział uczniów na czteroosobowe zespoły
- projektowanie w zespołach wspólnego wynalazku
- konstruowanie wynalazku z surowców wtórnych
- prezentacja wynalazku na forum klasy
- wystawa prac uczniów w szkolnej galerii

10. Zaproszenie uczniów na wycieczkę do Muzeum Techniki:

- udział w lekcji muzealnej „*Tajemnica wynalazków – historia wynalazków, które zmieniły świat i ich późniejsze doskonalenie oraz postacie sławnych wynalazców*”

Opracowała:

mgr Wiesława Twardowska

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH – klasa II
inspirowany filmem „**Ratujmy Mikołaja!**” – dystrybutor „Kino Świat”

Temat: „Powietrzne Usługi Przesyłkowe Emila Złoczyńskiego”

Cele ogólne:

- doskonalenie umiejętności uważnego słuchania i korzystania z otrzymanych informacji
- kształtowanie umiejętności poprawnego konstruowania wypowiedzi na dany temat
- zapoznanie z historią poczty
- rozbudzanie zainteresowania życiem ludzi w dawnych czasach
- bogacenie słownika biernego i czynnego poprzez poszerzanie zakresu i treści pojęć
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania potrzebnych informacji
- wspomaganie rozwoju operacyjnego rozumowania

Cele operacyjne:

Uczeń:

- swobodnie wypowiada się na dany temat
- wyszukuje i korzysta z informacji
- interesuje się życiem ludzi w dawnych czasach
- wie, jak dawniej dostarczano przesyłki
- wie, dlaczego trąbka jest symbolem poczty
- rozwija zainteresowania techniczne
- wzbogaca słownictwo
- podejmuje próby opisanie obrazu
- rozwiązuje szyfrogram matematyczny
- sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 100
- właściwie zachowuje się w miejscach użyteczności publicznej

Liczba uczniów: dowolna

Formy pracy: grupowa i indywidualna

Środki dydaktyczne: Słowniki Języka Polskiego, fotografie lub prezentacja multimedialna „Jak dostarczano przesyłki dawniej i dziś?”, ilustracje przedstawiające historię poczty,

kartonowe pudełko, szyfrogram matematyczny dla każdego ucznia, reprodukcje obrazów Piotra Michałowskiego „Pocztylion na koniu” oraz „Konny pocztylion” (<http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Michalowski/Index.htm>), obręcz, odtwarzacz CD, płyta z nagraniem odgłosów trąbki, fotografie przedstawiające różne trąbki oraz godło poczty, dobieranki wyrazowe oraz karteczki z wyrazami w kopertach dla każdego ucznia.

PRZEBIEG:

1. Nawiązanie do filmu „Ratujmy Mikołaja!”:
  - swobodne wypowiedzi uczniów na temat filmu
  - zwrócenie uwagi na sposób dostarczania przesyłek przez Mikołaja oraz Emila Złoczyńskiego
2. „Co to jest przesyłka?” – burza mózgów:
  - zgłaszanie i analiza pomysłów
  - wymiana poglądów

Przesyłki pocztowe to: listy, karty pocztowe, druki, czasopisma, paczki i przekazy pieniężne.

3. „Jak dostarczano dawniej przesyłki?” – swobodne wypowiedzi uczniów:
  - dzielenie się wiadomościami
4. Oglądanie fotografii lub prezentacji multimedialnej „Jak dostarczano przesyłki dawniej i dziś?”:
  - słuchanie informacji czytanej przez nauczyciela

*Łączność pocztowa należy do najstarszych form łączności w przestrzeni. Właściwa łączność pocztowa wiąże się z wynalezieniem pisma i przenośnych nośników informacji piśmienniczej. Najstarsze listy, przesyłane przez specjalnych **gońców**, były pisane na kamieniach, tabliczkach (glinianych, woskowych), liściach palmowych, korze drzewnej itp. W starożytnym Egipcie już 2000 p.n.e. działała sprawna sieć pocztowa, pozostająca na usługach faraonów. W Grecji zatrudniano **biegaczy**, przynoszących wiadomości na duże (do kilkudziesięciu km) odległości; Grecy posługiwali się również **gołębiami pocztowymi**. W starożytnych Chinach i w państwie Inków rozwinęła się poczta **sztafetowa**. Poczta **konna** (jeźdźcy) zapoczątkowana została w Persji w VI w. p.n.e. W państwie rzymskim stałe linie pocztowe (między Rzymem i stolicami prowincji), obsługiwane przez **pojazdy zaprzęgowe**, wprowadził Juliusz Cezar. W średniowieczu poszczególne organizmy społ. (np. cechy, dwory książęce) utrzymywały własne **sieci pocztowe**. W 1516 Włoch F. Taxis uruchomił pierwszą ogólnie dostępną **linię pocztową** Wiedeń –Bruksela. W XVII w. zarządzanie pocztą stopniowo przechodziło w ręce państwa. Przewozy przesyłek **dyliżansami** rozpowszechniły się w XVII w. w całej Europie.*

<http://encyklopedia.pwn.pl/haslo.php?id=3958684>

5. Układanie ilustracji w porządku chronologicznym:
  - ustalanie kolejności

6. Zabawa ruchowa „Przesyłka”:

- uczniowie stają w okręgu i na znak dany przez nauczyciela przekazują sobie kartonowe pudełko z rąk do rąk
- na hasło *STOP* zatrzymują się w bezruchu
- uczeń, który trzyma pudełko odpada z zabawy i siada w tym miejscu, w którym stał
- zabawa zaczyna się od nowa

7. Rozwiązywanie szyfrogramu matematycznego:

- uczniowie wykonują poszczególne działania i wpisują wynik w odpowiednim miejscu
- otrzymane wyniki (liczebniki) zapisują w pełnym brzmieniu, a następnie wybierają z nazw liczebników litery wskazane przez figurę liczbową
- litery te wpisują do żółtej kolumny, a następnie szeregują alfabetycznie zapisując ich kolejność w pomarańczowej kolumnie
- każdej liczbie z pomarańczowej kolumny przyporządkowują odpowiednią literę z zielonej kolumny i według kolejności wpisują do kolumny niebieskiej
- litery w niebieskiej kolumnie czytane pionowo utworzą rozwiązanie (POCZTYLION)

89-84=		*			O	P
69-57=12	dwanaście	***	A	1	P	
36-20=		****			N	
97-79=		*****			Y	
51-47=		*			O	
48-37=		***			C	
79-66=		*****			L	
28-19=		*****			T	
97-97=		****			I	
73-59=		****			Z	

8. „Kto to jest pocztylion?” – burza mózgów:

- zgłaszanie i analiza pomysłów
- wymiana poglądów
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

Pocztylion – dawniej: 1. Listonosz; 2. Woźnica pojazdu pocztowego

9. Oglądanie reprodukcji obrazów Piotra Michałowskiego:

(<http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Michalowski/Index.htm>)

- „Pocztylion na koniu” (ok. 1845. Akwarela, otówek, papier)

- „Konny pocztylion” (1832-35. Olej na płótnie)
- dzielenie się spostrzeżeniami
- wyjaśnienie pojęć: reprodukcja, oryginał
  - szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
  - zwrócenie uwagi na pisownię wyrazu *oryginał*
Reprodukcja - kopia oryginału wykonana w dowolnej skali metodą drukarską lub fotograficzną; też: wykonanie takiej kopii.
Oryginał - rzecz oryginalna, niebędąca kopią, przeróbką.
- słowne opisywanie obrazów

10. Zabawa ruchowa „Pojazdy pocztowe”:

- uczniowie dobierają się parami; każda para otrzymuje obręcz
- jeden uczeń wchodzi w obręcz, zakłada ją sobie pod pachy – jest *konikiem*; drugi uczeń chwyta za obręcz stojąc z tyłu – jest *pocztylionem*
- na polecenie nauczyciela *zaprzęgi* ruszają z miejsca i jeżdżą w różnych kierunkach powoli i szybko, wymijając się zręcznie
- na dźwięk *trąbki pocztowej* (nagranie) zatrzymują się
- po krótkiej zabawie następuje zmiana ról i *zaprzęgi* powtarzają bieg

11. Oglądanie fotografii przedstawiających różne trąbki:

- wyszukiwanie wśród innych trąbki pocztowej
- opisywanie jej wyglądu
- wskazywanie różnic i podobieństw

12. „Dlaczego trąbka znajduje się w godle poczty?” – burza mózgów:

- oglądanie fotografii przedstawiającej wygląd godła poczty
- wymiana poglądów
- słuchanie informacji czytanej przez nauczyciela

Geneza znaku trąbki pocztowej sięga jeszcze średniowiecza. Posługiwała się nią tak zwana poczta rzeźnicza „Metzgerpost” funkcjonująca na obszarze współczesnych Niemiec. Jej postaciami mieli zwyczaj wygrywać na trąbce melodie, aby zasygnalizować mieszkańcom danej osady lub miasta swoje przybycie po odbiór korespondencji.

Instrument ten bardzo szybko znalazł uznanie w innych krajach, w których rąbka pełniła również inną rolę. Przede wszystkim służyła pocztylionom do odstraszania dzikich zwierząt oraz informowania o potencjalnych niebezpieczeństwach. Niejednokrotnie pozwalała im odnaleźć drogę, gdy zbłądzili w nieznaną sobie okolicę. Na dźwięk melodii wygrywanej na trąbce reagowały psy, a ich szczekanie naprowadzało pocztylionów na właściwą drogę. Jej sygnał oznaczał także, że na trakcie znajduje się pracownik poczty, któremu należy ustąpić drogi. I w ten właśnie sposób trąbka pocztowa uzyskała stopniowo miano głównego emblematu poczty, a jej wizerunek umieszczano na herbach zdobiących siedziby urzędów pocztowych.

http://www.wilanow-palac.pl/skad_sie_wziela_trabka_w_godle_poczty.html

13. „Co to jest poczta?” – swobodne wypowiedzi uczniów:

- wyjaśnienie terminu

Termin poczta wywodzi się od łacińskiej nazwy stacji wymiany koni (stworzonej w czasie Cesarstwa Rzymskiego) – *mutatio postia*. W wieku XVI do języka polskiego został zapożyczony wyraz posta, który po spolszczeniu zmienił się w poszta. Dziś jest to oczywiście poczta. Termin poczta ma wiele znaczeń. Mówiąc „poczta” w pierwszej kolejności myślimy o budynku, który zajmuje się m.in. obrotem przesyłek. Ale poczta to też określenie sposobu transportu przesyłek (np. poczta konna, poczta lotnicza, przesyłki konduktorskie) lub ich charakteru (np. poczta dyplomatyczna, poczta uniwersytecka, poczta wojskowa). Terminem poczta określa się również przesyłki pocztowe (zwłaszcza korespondencję), a dawniej także określano tak pojazdy pocztowe.
<http://pl.wikipedia.org/wiki/Poczta>

14. Gromadzenie słownictwa wokół wyrazu poczta :

- dobieranie rzeczowników do przymiotników: pocztowy, pocztowa

pocztowy	.....	pocztowa	.....
	.....		.....
	.....		.....

- np. kartka, adres, gołąb, skrzynka, przekaz, urząd, skrytka, zaczek, trąbka
- wyszukiwanie i zapisywanie innych wyrazów związanych z poczta
  - np. adresat, nadawca, list, awizo, koperta, paczka, listonosz, okienko pocztowe, paczkomat, pocztylion, stempel, zaczek, telegraf, telefon,
- tworzenie rodziny wyrazu poczta:
  - pocztowy, pocztylion, pocztówka, pocztowiec

15. „Dawniej i dzisiaj” – dobieranka wyrazowa:

- uczniowie otrzymują w kopertach karty pracy oraz karteczki z napisami, a następnie uzupełniają luki w zdaniach odpowiednimi wyrazami
  - dylizansami; samochodami, pociągami i samolotami; pocztylion; listonosz; pocztyliona; listonosza; trąbka pocztowa; torba; ostrzegania; symbolem urzędów pocztowych

Dawniej:	Dzisiaj:
Pocztę przewożono ..... zaprzężonymi w konie.	Pocztę przewozi się ....
Przesyłki roznosił	Przesyłki roznosi .....
Atrybutem ..... była	Atrybutem ..... jest .....
Trąbka pocztowa służyła do	Trąbka pocztowa jest .....

16. Wycieczka na pocztę:

- zapoznanie z wyglądem i funkcjonowaniem najbliższej poczty
- poznanie pracy pocztowców i czynności przez nich wykonywanych

- nauka obsługi urządzeń pocztowych (automaty do wydawania numerków, automaty do sprzedaży znaczków, paczkomaty)

Opracowała:

mgr Wiesława Twardowska

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH – klasa 3
 inspirowany filmem „**Ratujmy Mikołaja!**” – dystrybutor „Kino Świat”

Temat: „List do Mikołaja”

Cele ogólne:

- zapoznanie z zasadami pisania listów, historią listu i znaczka pocztowego
- kształtowanie umiejętności redagowania tekstu
- utrwalenie znajomości drogi listu od nadawcy do adresata
- uświadomienie celowości poprawnego adresowania przesyłek
- rozbudzanie zainteresowania materialnym dorobkiem przodków
- rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy jako formy wymiany informacji
- wzbogacanie słownictwa uczniów
- doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem
- przedstawienie użytkowej formy sztuki – projektowanie znaczka pocztowego
- ukierunkowanie na dostrzeganie bogactw oraz wielowymiarowości dziedzictwa kulturowego

Cele operacyjne:

Uczeń:

- swobodnie wypowiada się na temat filmu „**Ratujmy Mikołaja!**”
- wymienia różne rodzaje listów
- poznaje historię listu oraz znaczka pocztowego
- potrafi zredagować list
- przestrzega zasad kaligrafii i ortografii podczas pisania listów
- zna zasady pisowni wyrazów wielką literą
- podaje i zapisuje daty
- zna drogę listu od nadawcy do adresata
- umie poprawnie zaadresować kopertę
- dostrzega znaczenie starych listów i znaczków jako dziedzictwa kulturowego
- czyta ze zrozumieniem
- wzbogaca słownictwo
- wykonuje projekt znaczka pocztowego
- współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych

Liczba uczniów: dowolna

Formy pracy: grupowa i indywidualna

Środki dydaktyczne: Słowniki Języka Polskiego, różne rodzaje listów i przesyłek, ilustracje lub prezentacja multimedialna przedstawiająca historię i ewolucję listu, wykreślanka wyrazowa dla każdego ucznia, wiersz H. Szayerowej „List”, tekst wiersza dla każdego ucznia, piłka, rozsypanka z wyrazami, koperta dla każdego ucznia, karteczki z adresem Mikołaja, historyjka obrazkowa „Od nadawcy do adresata”, znaczki pocztowe, klaser ze znaczkami, fotografie pierwszych znaczków, papier kolorowy, klej, nożyczki, flamastry.

PRZEBIEG:

1. Nawiązanie do filmu **Ratujmy Mikołaja!**
  - swobodne wypowiedzi uczniów na temat filmu oraz sposobów przekazywania prezentów przez Mikołaja

2. Rozwiązywanie zagadki słownej:

*Chodzi z dużą torbą i z tego jest znany,
że roznosi listy, paczki, telegramy.*

- określanie czynności listonosza
- wymienianie nazw przesyłek, które roznosi listonosz
- wyjaśnianie pojęć: *list, telegram, paczka, przekaz, karta pocztowa*

3. Oglądanie różnych rodzajów listów:

- określanie, co to jest *list*
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

List - pisemna wypowiedź skierowana do osoby lub instytucji; też: papier, na którym napisano tę wypowiedź

- określanie celu, dla którego ludzie piszą listy
- wymienianie rodzajów listów
  - *polecony, lotniczy, zwykły, urzędowy, priorytetowy, gończy, motywacyjny, pasterski, przewozowy*
- określanie wyglądu listu
  - *wiadomość zapisana na kartce papieru i zapieczętowana lub wysłana do adresata w kopercie*
  - *wyróżnianie podstawowych elementów, bez których list nie dotarłby do adresata*

4. Oglądanie ilustracji lub prezentacji multimedialnej przedstawiających historię i ewolucję listu:

- zapoznanie z historią i ewolucją listu
- odczytanie informacji

List jest prawdopodobnie tak stary, jak stare jest samo pismo. Pisanie listów rozpowszechnione było już w starożytnym Egipcie, Chinach i państwie Sumerów, później w Imperium rzymskim, starożytnej Grecji, aż do chwili obecnej. Z tej formy wymiany informacji korzystano zarówno w celach prywatnych (np. list do rodziny lub przyjaciela, list miłosny), jak i dyplomacji, nauce, czy działalności religijnej (dużą część

Biblii stanowią listy). Do chwili wynalezienia telegrafu, a później telefonu i Internetu był to jedyny sposób na porozumiewanie się ludzi na odległość. Od końca XX wieku list tracił na znaczeniu stopniowo wypierany przez szybsze i bardziej bezpośrednie sposoby komunikacji. Współcześnie wysyłanie prywatnych listów należy do rzadkości i związane jest zwykle z koniecznością przesłania w kopercie, obok wiadomości, innych przedmiotów: zdjęć, dokumentów, czy zaproszeń. Z drugiej strony obecnie wysyła się coraz więcej listów związanych z działalnością komercyjną lub reklamową.

<http://pl.wikipedia.org/wiki/List>

5. „Jakie są zalety i wady listów” – burza mózgów:

- zgłaszanie i analiza pomysłów
- wymiana poglądów

6. „List do Mikołaja” – redagowanie listu:

- ustalanie elementów listu
- zapisywanie schematu na tablicy

Miejscowość i data
Zwrot do adresata
Wstęp
Rozwinięcie
Zakończenie
Pożegnanie i podpis

- wspólne redagowanie tekstu listu do Mikołaja
- samodzielne pisanie listów do Mikołaja zgodnie z ustalonymi zasadami
  - wdrażanie do przestrzegania zasad kaligrafii i ortografii
  - zwrócenie uwagi na konieczność pisania wielką literą zaimków wskazujących na adresata jako wyraz szacunku do tej osoby
- umieszczenie listów w kopertach

7. Wykreślanka wyrazowa:

- wykreślanie z diagramu wyrazów związanych z tematem
- pozostałe litery czytane rzędami utworzą hasło
- odczytanie hasła: EPISTOLOGRAFIA
- określanie, co to jest *epistolografia*
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

Epistolografia – sztuka pisania listów

E	L	I	S	T	P	I	S
N	A	D	A	W	C	A	T
O	K	O	P	E	R	T	A
A	D	R	E	S	A	T	L
Z	N	A	C	Z	E	K	O

T	E	L	E	G	R	A	M
G	P	R	Z	E	K	A	Z
P	A	C	Z	K	A	R	A
S	K	R	Z	Y	N	K	A
P	O	C	Z	T	A	F	I
S	T	E	M	P	E	L	A

8. Ćwiczenia w poprawnym zapisywaniu dat.
- podawanie i zapisywanie dat przez uczniów
9. Ciche czytanie wiersza H. Szayerowej „List” ukierunkowane pytaniami:
- *Do kogo ma trafić list?*
  - *Jakie informacje należy umieścić na kopercie?*

*List trafić ma do adresata,
choćby on mieszkał na końcu świata...
Gdzieś na biegunie albo na wyspie,
bo poczta listy doręcza wszystkie.
Lecz nie adresuj, pisząc do cioci:
Kochana ciocia,
poczta Okocim,
bo listonoszowi trzeba dopomóc.
Podaj ulicę i numer domu,
imię, nazwisko kochanej cioci,
by pan listonosz
no, pomyśl sama,
nad twoim listem głowy nie łamał.*

- wyjaśnienie pojęć: adresat, nadawca
- szukanie informacji w Słowniku Języka Polskiego
- odczytanie definicji

*Adresat - osoba, do której adresowana jest przesyłka.
Nadawca - ten, kto wysyła list, przesyłkę.*

10. „Adresat i nadawca” - zabawa ruchowa:
- uczniowie ustawiają się w kręgu i rzucają do siebie piłkę
  - rzucający mówi „nadawca”, a chwytający „adresat”
11. „Adres na kopercie” – dzielenie się wiadomościami:
- podkreślenie wyrazów informujących o tym, co należy napisać na kopercie
  - głośne odczytanie zaznaczonych informacji
  - porządkowanie informacji
  - układanie rozsypki

Imię i nazwisko

Nazwa i numer ulicy, numer mieszkania lub domu

Kod pocztowy, nazwa miejscowości

- zwrócenie uwagi na skróty adresowe,
  - wyjaśnienie pojęcie: skrót
  - zapoznanie z zasadami pisowni skrótów
  - odczytanie adresów z zastosowaniem skrótów

12. Adresowanie kopert:

- ustalenie miejsca na kopercie, w którym należy napisać adres adresata i adres nadawcy
- zwrócenie uwagi na pisownię wielkiej litery w imionach i nazwiskach, nazwach ulic i miejscowości
- naklejenie w odpowiednim miejscu kartki z adresem Świętego Mikołaja

**SANTA CLAUS „Post Office”
ARCTIC CIRCLE
96-930 ROVANIEMI
FINLAND**

- samodzielne wpisanie swojego adresu (jako nadawcy) z drugiej strony koperty
- zaklejenie kopert i naklejenia znaczka pocztowego

13. „Od nadawcy do adresata” - rozmowa w oparciu o historyjkę obrazkową:

- układanie ilustracji według kolejności zdarzeń
- ustalenie drogi listu od nadawcy do adresata:
  - *napisanie listu, zaadresowanie, napisanie adresu, naklejenie znaczka*
  - *wrzucenie listu do skrzynki pocztowej*
  - *sortowanie listów na poczcie*
  - *przewożenie listów*
  - *doręczenie listu przez listonosza (do skrzynki lub do rąk własnych)*
- nadawanie tytułów poszczególnym ilustracjom
- głośne odczytanie zdań
- opowiadanie historyjki według kolejności zdarzeń

14. „Listonosz” - zabawa ruchowa:

- uczniowie stoją w kole i przekazują sobie kopertę recytując: „*Listonosz listy nosi, kogo dzisiaj do koła zaprosi?*”; uczeń – *listonosz* spaceruje na zewnątrz koła
- uczeń, który na zakończenie rymowanki pozostał z *listem* w ręku dostaje torbę i czapkę listonosza, a *list* przekazuje uczniowi stojącemu obok
- *listonosz* zajmuje wolne miejsce w kole

15. Oglądanie różnorodnych znaczków pocztowych:

- zapoznanie z krótką historią znaczka pocztowego

Ojczyznę wydania pierwszego znaczka pocztowego na świecie jest Wielka Brytania. W dniu 6 maja 1840 roku wprowadzono do obiegu znaczek

Penny Black o nominale jednego pensa, w kolorze czarnym, przedstawiający podobiznę królowej Wiktorii. Wielka Brytania jest jedynym krajem na świecie, na którego znaczkach nigdy nie podawano nazwy państwa. Znakiem identyfikującym był zawsze przedstawiony na znaczku wizerunek osoby panującej.

Pierwsze znaczki pocztowe na ziemiach polskich pojawiły się w 1850 r. Były to znaczki państw zaborczych, Austrii i Prus.

Pierwszy polski znaczek pocztowy wprowadzono do obiegu 1 stycznia 1860 r. Zastąpił on będące w obiegu od 13 stycznia 1858 r. znaczki rosyjskie. Pierwszy polski znaczek pocztowy - przedstawiał herb Królestwa Polskiego. Wraz z pojawieniem się znaczków pocztowych znaleźli się pierwsi entuzjaści i wielbiciele znaczków. Dzięki nim zachowały się unikalne listy z pierwszymi znaczkami.

<http://znaczki.poczta-polska.pl/pl/histzn.php>

- oglądanie pierwszych znaczków
- określanie, do czego służą
- wymienianie elementów, z których składa się znaczek
  - ząbki, gumowanie, napis *Poczta Polska*, *nominat*
- prezentacja tematów znaczków i ich motywów
  - prezentacja klaserów ze znaczkami
- wyjaśnienie pojęcia: *klaser*, *seria*, *filatelista*, *filatelistyka*

16. Projektowanie znaczka pocztowego – warsztaty plastyczne:

- wycinanka z kolorowego papieru uzupełniona rysunkiem flamastrami
- prezentacja wykonanych prac
- zorganizowanie wystawy

Opracowała:
mgr Wiesława Twardowska